

Geleceği Şekillendiren Gençler ve Aferez

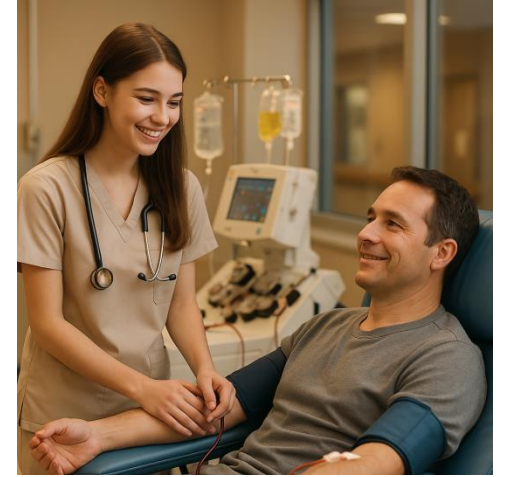
İZMİR ŞEHİR HASTANESİ
PELİN GÜVENTÜRK

GİRİŞ

- ‘Gelecek teknolojide değil, iyilikte gizli.’
- Gençler sadece inovasyonla değil, insan hayatına dokunarak da geleceği şekillendirir.
- Bugün, aferez ve gençlerin bu süreçteki rolünü konuşacağız.

Aferez Nedir?

- Aferez, kanın belirli bileşenlerinin ayrıştırılarak alındığı bir işlemdir.
- Kök hücre, plazma veya trombosit gibi kan bileşenleri toplanabilir.
- Kök hücre bağışında, aferez ile sadece kök hücreler alınır; kan vücuda geri verilir.

Aferez ile Kan Bağışı Arasındaki Farklar

Özellik	Aferez	Kan Bağışı
Alınan Bileşen	Belirli kan hücreleri (kök hücre, plazma, trombosit vb.)	Tam kan (tüm bileşenler birlikte)
Süre	45–90 dakika Kök hücre toplama 4-6 saat	30-35 dakika
Geri Verilen Kısımlar	Alınmak istenen bileşen alınır geri kalan bileşenler geri verilir	Hiçbir bileşen geri verilmez
Uygulama Yöntemi	Aferez cihazıyla özel bir işlem	Doğrudan damardan alınır
Bağış Sıklığı	Daha sık yapılabilir (bileşene bağlı)	2–3 ayda bir
Kullanım Alanı	Kök hücre, plazma, trombosit	Cerrahi, acil durum, anemi
Donör Seçimi	Eşleşme ve ön değerlendirme gerekir	18-65 yaş aralığında 50 kilogramın üzerindeki sağlıklı bireyler kan bağışçısı adayı olabilir.

Kök Hücre Bağışının Önemi

- **Hayat kurtarır:** Lösemi, lenfoma, kemik iliği yetmezliği gibi ciddi hastalıkların tedavisinde **tek umut** olabilir.
- **Erişilebilir değil, eşleşilebilir:** Her hastaya uygun donör bulmak zordur; doku grubu uyumu kan grubundan çok daha karmaşıktır.
- **Bir kişi, bir hayat:** Her gönüllü donör, bekleyen binlerce hasta için bir umut demektir.

- **Toplumsal dayanışmanın bir örneğidir:** Gönüllü bağışçılar sayesinde hayatlar yeniden şekillenir, toplumda dayanışma kültürü gelişir.
- **Genç donörler, güçlü hücreler:** Özellikle gençlerin bağışçı olması, tedavi başarısını artırır.

Gençlerin Gücü: Neden Biz?

- Gençler, kök hücre bağışında daha yüksek uyum oranına sahiptir.
- Enerji ve sosyal medya gücüyle farkındalık yaratabilir.
- Geleceği şekillendiren adımlar gençlerden başlar.

Kızılay Kök Hücre Bağışı Kampanyası

- Kızılay'ın kök hücre bağışıyla ilgili ilk büyük kampanyası, **TÜRKÖK (Türkiye Kök Hücre Koordinasyon Merkezi) Projesi** kapsamında 2013 yılında başlatılmıştır. Bu proje, Sağlık Bakanlığı ve Türk Kızılayı iş birliğiyle hayata geçirilmiş olup, Türkiye'deki kök hücre bağış sistemini güçlendirmeyi ve gönüllü donör havuzunu genişletmeyi amaçlamaktadır.

- Projenin ilk tanıtımı, Kasım 2013’ te Sağlık Bakanlığı’nda düzenlenen bir basın toplantısıyla yapılmıştır. Toplantıda, ‘Öne çık, hayat kurtar’ sloganıyla hazırlanan tanıtım filmi gösterilmiş ve projenin detayları kamuoyuyla paylaşılmıştır. Bu etkinlikte, kemik iliği bekleyen hastalara şifa olmak için hayata geçirilen TÜRKÖK projesi’ ne kısa sürede 38 bin vatandaşın destek verdiği belirtilmiştir.

- Projenin ilk yıllarında hedeflenen bağışçı sayısına ulaşmak için çeşitli kampanyalar düzenlenmiş ve halkın bilinçlendirilmesi sağlanmıştır. Bu çabalar sonucunda, 2015 yılı sonu itibariyle 70 bin kişiden doku örneği alınması hedeflenmiştir.

- Kızılay'ın bu kampanyası, Türkiye'de kök hücre bağışının önemini vurgulamak ve gönüllü bağışçı sayısını artırmak açısından önemli bir adım olmuştur. Kampanya sayesinde, kök hücre nakli bekleyen hastalar için umut ışığı olmuş ve toplumda bu konuda farkındalık yaratılmıştır.

Üniversitelerde Kök Hücre Bağıışı Kampanyaları

- Dokuz Eylül Üniversitesi (İzmir)
- Kampanya Yılı:2024
- Kök Hücre Bağıışı:175 gönüllü bağıışçı
- Kan Bağıışı:60 kişi

İstanbul Medeniyet Üniversitesi

- Etkinlik: ‘Sen Yoksan Bir Kişi Eksiğiz’ (2024)
- Kök Hücre Bağışı:93 kişi
- Kan Bağışı:121 kişi

Adıyaman Üniversitesi

- 28-30 Nisan 2025 tarihlerinde kan ve kök hücre bağışı kampanyası gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara kupa bardak hediyesi sunulmuştur.

Buharkent Meslek Yüksekokulu-Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

- 16 Nisan 2025 tarihinde Türk Kızılayı iş birliğiyle kan ve kök hücre bağışı kampanyası düzenlenmiştir. Etkinliğe öğrenciler, akademik ve idari personel katılım sağlamıştır.

Kök Hücre Bağışı Süreci

1. Gönüllü kayıt
2. Doku tipi analizleri
3. Eşleşme
4. Sağlık kontrolleri
5. Aferez ile kök hücre toplanması
6. Kök hücre nakli ile hayat kurtarma

Genç Aferez Hemşirelerinin Kök Hücre Bağışına Katkıları ve Avantajları

Geleceği şekillendiren sağlık elçileri

Genç Aferez Hemşireleri Kimdir?

- Aferez işlemini uygulayan, donör ve hasta güvenliğini sağlayan özel eğitilmiş hemşirelerdir.
- Hem teknik bilgi hem de empati becerisi ile sürecin kalitesini yükseltirler.

Genç Aferez Hemşirelerinin Sağladığı Katkılar

1.Genç Donörlerle Güçlü İletişim Kurarlar

- Yaşça yakın oldukları donörlerle daha kolay bağ kurarak, süreç hakkında güven verici ve samimi bir iletişim kurarlar. Bu da bağış yapacak kişilerin endişelerini azaltır.

2.Bilgi ve Teknolojiye Hakimdirler

- Yeni nesil hemşireler, aferez cihazlarını etkin ve güvenli şekilde kullanarak işlemin verimliliğini artırır. Dijital sistemlerle kayıt, takip ve bilgilendirme süreçlerini hızlandırırlar.

3. Empati ve Psikolojik Destek Sağlarlar

- Donörlerin hem işlem öncesi hem de sonrası psikolojik olarak rahatlatılmasında etkin rol oynarlar. Özellikle genç bağışçıların duygusal süreçlerine destek olurlar.

4.Sosyal Medya ve Dijital Farkındalık Oluştururlar

- Sosyal medya üzerinden bilgi verici içerikler paylaşarak kök hücre bağışının önemini geniş kitlelere ulaştırır. Dijital mecralarda etkili kampanyalar yürütebilirler.

5. Gönüllülük Bilincini Yaygınlaştırırlar

- Kendi örnekleriyle çevrelerine ilham olurlar. ‘Ben de hemşireyim ve bağışçıyım’ diyerek farkındalığı artırır, gönüllü sayısını yükseltirler.

Sonuç

- Genç aferez hemşireleri, sadece işlem yapan sağlık profesyonelleri değil, aynı zamanda bağış bilincini toplumda büyüten öncülerdir.

Genç aferez hemşireleri yalnızca kök hücre bağışı değil, aynı zamanda diğer terapötik aferez işlemlerinde de önemli roller üstlenmektedir.

Genç Aferez Hemşirelerinin Terapötik İşlemlerde Katkıları

1.Uygulama Becerisi ve Teknik Donanım:

- Genç hemşireler, teknolojik donanıma hakimiyetleri sayesinde plazma exchange, eritrosit exchange, lökoferez gibi farklı tedavi edici işlemleri hızlı ve güvenli şekilde uygularlar. Yeni cihazlarla çalışmaya yatkınlıkları, işlem kalitesini artırır.

2.Hasta Odaklı Yaklaşım:

- Terapötik aferez işlemleri genellikle uzun ve stresli süreçlerdir. İşlem öncesi hasta bilgilendirir, kaygılarını azaltır ve işlem boyunca güven hissi sağlarlar.

3.İşlem Güvenliği ve Kalite Takibi:

- Cihaz kullanımı ve işlem sırasında yaşanılacak komplikasyon konusunda dikkatli davranarak hasta güvenliğini en üst düzeyde tutarlar ve hızlı müdahalede bulunabilir.

4.Güncel Protokolleri Takip Etme:

- Literatür ve klinik kılavuzlara hakim olarak en güncel ve etkin uygulamaların sahaya taşınmasını sağlarlar. Protokol dışı risklerden kaçınır ve en uygun tedavi yaklaşımını destekler.

5.Ekip İletişiminde Aktif Rol:

- Hekim, laboratuvar ve diğer sağlık personelleriyle koordineli çalışarak işlem sürecinin bütünlüğünü sağlarlar.

TEŞEKKÜRLER

Bilgisiyle, tecrübesiyle ve insan sevgisiyle yolumuzu aydınlatan
tüm deneyimli aferez hemşirelerine sonsuz teşekkürler.